

TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJA

SPRENDIMAS ATSISAKYTI IŠKELTI DRAUSMĖS BYLĄ TEISĖJAI V. J.

2015 m. kovo 9 d. Nr. 18 P-5
Vilnius

Teisėjų etikos ir drausmės komisija (toliau – ir Komisija), dalyvaujant Algiui Norkūnui (Komisijos pirmininkas), Dianai Butrimienei (pranešėja), Veslavai Ruskan ir Teodorai Staugaitienei, sekretoriaujant Nacionalinės teismų administracijos Administravimo skyriaus vyriausiajai specialistei Aurelijai Pauliukaitei, Nacionalinės teismų administracijos patalpose išnagrinėjusi Panevėžio apygardos teismo pirmininko teikimo dalį dėl drausmės bylos iškėlimo Pasvalio rajono apylinkės teismo teisėjai V. J., susipažinusi su medžiaga,

n u s t a t ė :

Panevėžio apygardos teismo pirmininkas kreipėsi į Komisiją su teikimu, prašydamas iškelti drausmės bylą Pasvalio rajono apylinkės teismo teisėjams V. J., A. Š., V. Š. ir D. S. Teikime nurodoma, kad Panevėžio apygardos teismo pirmininko 2014-09-26 įsakymu Nr. V-28 nutarta patikrinti Pasvalio rajono apylinkės teismo teisėjos V. J. veiklą neišnagrinėtose civilinėse bylose, o 2014-10-29 įsakymu Nr. V-33 (pakeistu 2014-11-05 įsakymui Nr. V-35) nutarta patikrinti visų Pasvalio rajono apylinkės teismo teisėjų veiklą. Atlikus patikrinimus nustatyti pažeidimai išdėstyti Panevėžio apygardos teismo 2014-11-07 parengtame Pasvalio rajono apylinkės teismo teisėjos V. J. veiklos neišnagrinėtose civilinėse bylose patikrinimo akte Nr. BV-148 ir 2015-01-12 tikslinio patikrinimo akte Nr. BV-5. Patikrinus teisėjos V. J. veiklą, nustatyta, kad ji nesilaikė Lietuvos Respublikos teisėjų etikos kodekso 15 straipsnyje įtvirtinto pareigingumo principo, atmestinau nagrinėjo bylas ir vykdė teisėjo pareigas, t. y. vilkino bylas, neatliko procesinių veiksmų (ar juos atliko pažeisdama teisės aktuose įtvirtintus terminus), nesilaikė Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių procesinių dokumentų įteikimą šaliai, gyvenančiai kitoje Europos Sąjungos šalyje narėje, pažeidė kai kurias Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) nuostatas ir Teisėjų tarybos 2011 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-126-(7.1.2) patvirtinto Darbo su Lietuvos teismų informacine sistema „Liteko“ apylinkių teismuose funkcinio paskirstymo tvarkos aprašo 9.1 ir 11.3 punktų reikalavimus.

Panevėžio apygardos teismo pirmininko teikimo dalyje dėl teisėjos V. J. veiklos nagrinėjant ikiteisminio tyrimo skundus nurodyta, kad teisėja ikiteisminio tyrimo medžiagą ikiteisminio tyrimo institucijai grąžino praėjus tik 42 dienoms po skundo išnagrinėjimo, į teismų informacinę sistemą „Liteko“ neįkėlė procesinio sprendimo, priimto dėl skundo Nr. KV-366-205/2013. Dėl teisėjos V. J. veiklos nagrinėjant civilines bylas konstatuota, kad teisėja nesilaikė kai kurių procesinių terminų ir nustatytų reikalavimų civilinėse bylose, pavyzdžiui: 1) civilinės bylos Nr. 2-1232-205/2014 ir Nr. 2-1211-205/2014 dėl santuokos nutraukimo bendru sutarimu neišnagrinėtos per 30 dienų, kaip tai nustatyta CPK 540 str. 2 d.; 2) civilinėje byloje Nr. 2-1232-205/2014 neprisegta nutartis dėl teismo posėdžio skyrimo; 3) trijose civilinėse bylose rezoliucija ar nutartimi nebuvo priimti ieškiniai; preliminarus sprendimo kopija civilinėje byloje Nr. 2-1270-205/2014 išsiųsta ne kitą dieną po jo priėmimo, o po 5 dienų (pažeista CPK 429 str. 2 d.); 4)

užteistas civilinės bylos Nr. 2-27-205/2014 nagrinėjimas dėl procesinių dokumentų neįteikimo atsakovei, nenustačius jos dabartinės gyvenamosios vietos; 5) neleistina ilgai nagrinėta civilinė byla Nr. 2-4-205/2014 – ieškinys gautas 2011-06-22, o 2014-11-11 byla dar neišnagrinėta (tris kartus tikslintas ieškinys, atsakovas du kartus teikė priešieškinį, ne kartą posėdžiai atidėti ar paskirta tolimesnė posėdžio data šalių atstovų prašymu dėl jų užimtumo kitose bylose, bylą išnagrinėjus iš esmės, jos nagrinėjimas atnaujintas, nuspręsta skirti ekspertizę, tačiau šalims nesutikus mokėti ekspertizės išlaidų, ji nebeskirta ir kt.), be to, šioje byloje sprendžiant laikinųjų apsaugos priemonių taikymo klausimą pažeistas CPK 147 str. 1 d. nustatytas terminas, o skiriant parengiamuosius posėdžius pažeistos CPK 228 str. 2 d. ir 229 str. nuostatos; 6) civilinėje byloje Nr. 2-12-205/2014 ieškinys gautas 2012-08-27, o byla baigta nagrinėti tik 2014-10-13 (ieškovui išvykus dirbti į Angliją, tenkintas jo prašymas atidėti bylos nagrinėjimą, vėliau, mirus atsakovei, byla sustabdyta, kol paaiškės jos teisių perėmėjai, paaiškėjus teisių perėmėjui visi procesiniai veiksmai buvo atliekami iš naujo, nors pagal CPK nuostatas tai neturėjo būti daroma); 7) civilinė byla Nr. 2-21-20/2014 buvo iškelta 2013 m., parengiamajame posėdyje padarytos ilgos pertraukos, teismo posėdžiai atidėti 5 kartus, posėdžio data nebuvo paskirta, nors pagal CPK normas atidedant bylos nagrinėjimą tai turi būti padaryta, byloje nenustatomi terminai įrodymams pateikti; 8) civilinėje byloje Nr. 2-69-205/2014 ieškinys gautas 2013-08-27, bylos nagrinėjimas kelis kartus atidėtas, įtraukus naują trečiąjį asmenį, nepasiūlyta pateikti atsiliepimo (pažeista CPK 225 str. 2 d., 443 str. 1 d.), bylos nagrinėjimas sustabdytas 2014-02-28, atnaujintas pareiškėjo prašymu 2014-08-29, tačiau nenurodyta, kad ji paskiriama nagrinėti teismo posėdyje (nors „Liteko“ sistemoje nurodyta, kad posėdis 2014-10-21, tačiau dėl to nėra priimto jokio procesinio sprendimo, be to, teisėja V. J. 2014-09-22–2014-10-13 atostogavo, taigi neaišku, kieno nurodymu byloje išsiųsti šaukimai); 9) civilinėje byloje Nr. 2-61-205/2014 ieškinys priimtas, nors nebuvo išspręstas ieškovo prašymas atleisti jį nuo žyminio mokesčio, be to, pažeidžiant CPK 162¹ str. 1 d. ir 235 str. 3 d. reikalavimus, padaryta ilgesnė nei 5 darbo dienos parengiamojo teismo posėdžio pertrauka (neatvyko atsakovas, kadangi teismas neišsiuntė nutarties dėl atsakovo etapavimo iš įkalinimo įstaigos), vėliau bylos nagrinėjimas buvo atidedamas dėl sekretorės ligos (dėl to nebuvo priimtas joks procesinis sprendimas, tik pridėta sekretorės pasirašyta pažyma), dėl ieškovės įpareigojimo pateikti papildomus įrodymus ir patikslinti ieškinį, priimtas patikslintas ieškinys neišsiųstas atsakovui, kaip tai nustatyta CPK 142 str. 1 d., taip pat byloje nėra duomenų dėl 2014-04-10 ir 2014-07-22 turėjusių vykti posėdžių atidėjimo („Liteko“ nurodyta, kad posėdžiai atidėti dėl teisėjos ligos ir dėl išvykimo į laidotuves); 10) civilinė byla Nr. 2-11-205/2014 ilgiau nei 12 mėnesių nagrinėta ne tik dėl to, kad buvo sustabdyta, tačiau ir dėl to, kad teisėja nepakankamai domėjosi, ar nėra išnykęs civilinės bylos sustabdymo pagrindas, neįpareigojo šalių apie tai operatyviai informuoti teismą; 11) civilinėje byloje Nr. 2-105-205/2014 teisėja nesivadovavo arba netinkamai vadovavosi 2007-11-13 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1393/2007 nuostatomis dėl dokumentų įteikimo, t. y. lietuvių kalba surašyto ieškinio kopija paprastu paštu išsiųsta atsakovui į Vokietiją, jo atsiliepimas negautas, teismo šaukimas neįteiktas, o ieškovė tik parengiamajame posėdyje įpareigota pateikti ieškinio vertimą, 2014-07-24 nutartimi atsakovui paskelbta paieška, ją pavesta atlikti policijos komisariatui; 12) civilinėje byloje Nr. 2-104-205/2014 posėdžiai kelis kartus atidėti dėl liudytojų iškviatimo, baudžiamosios bylos išreikalavimo ir pan., tikrinimo dieną teismo posėdžio data nepaskirta.

Atlikus teisėjos V. J. veiklos patikrinimą taip pat nustatyta, kad gautų ieškinių kopijos nedelsiant neišsiunčiamos proceso dalyviams. Pasitaikė atvejų, kai, sprendžiant ieškinio priėmimo klausimą, neišspręstas prašymas atleisti nuo žyminio mokesčio. Daugeliu atvejų atidėjus teismo posėdį ar jam neįvykus nėra paskiriama kita posėdžio data. Civilinėje byloje Nr. 2-100-205/2014 nebuvo išspręstas atskirojo skundo priėmimo klausimas; rezoliucijoje nurodyta išsiųsti bylą apygardos teismui, tačiau tik tą dieną išsiunčiami pranešimai atsiliepimui pateikti, taigi byla apygardos teismui išsiųsta pažeidus CPK 334 str. 2 d. 2 p. nustatytus terminus. Sprendžiant ieškinio priėmimo klausimą ne visada laikomasi CPK 137 str. 3 d. nustatyto 10 dienų termino, taip pat ne visada laikomasi CPK 228 str. 2 d. nustatytų terminų dėl parengiamųjų posėdžių paskyrimo, o civilinėje byloje Nr. 2-1025-205/2014 nesilaikyta terminų sprendžiant laikinųjų apsaugos priemonių panaikinimo klausimą. Taip pat nustatyta atvejų, kai procesiniai dokumentai išsiunčiami tik praėjus kuriam laikui nuo teisėjos atliktų veiksmų, pvz., 2014-04-04 nustatytas terminas atsiliepimui į

ieškinį paduoti, o pranešimas išsiųstas 2014-04-08. Civilinėje byloje Nr. 2-491-205/2014 teismo posėdyje šalys buvo įpareigos pateikti ieškinį ir priešieškinį (to nenumato CPK) ir dėl to paskirtas antras parengiamasis posėdis. Nustatyta, kad „Liteko“ sistemoje dažnai neprisegamos nutartys dėl teismo posėdžio skyrimo taip pat kitos nutartys dėl atskirų procesinių veiksmų atlikimo bei nepažymima apie žyminio mokesčio sumokėjimą ir jo panaudojimą.

Teisėja V. J. 2015-01-27 paaiškinime Panevėžio apygardos teismo pirmininkui nurodo, kad su patikrinimo akte Nr. BV-5 nustatytais duomenimis sutinka. Teigia, kad nustatytos klaidos padarytos dėl didelio darbo krūvio. 2013 m. spalio mėnesį į darbą buvo priimta darbo patirties neturinti teismo posėdžių sekretorė, todėl, esant dideliame darbo krūviui, ir buvo padarytos klaidos siunčiant procesinius dokumentus. Teisėja nurodo, kad sieks, jog ateityje nustatytos klaidos nepasikartotų. Atkreipė dėmesį, kad civilinėse bylose Nr. 2-1257-205/2014 ir 2-1244-205/2014 prašymas ir pareiškimas priimti rašytinėmis 2014-11-03 ir 2014-10-29 nutartimis ir paskirtos nagrinėti teismo posėdžiuose; civilinės bylos Nr. 2-1257-205/2014 ir 2-1244-205/2014 išnagrinėtos 2014-11-20 ir 2014-11-28.

Komisijos posėdyje teisėja V. J. nedalyvavo, pateikė prašymą nagrinėti teikimą jai nedalyvaujant.

Drausmės bylą teisėjai V. J. kelti atsisakytina.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija iškelia teisėjui drausmės bylą, kai teisėjo veiksmuose nustato nusižengimų, numatytų Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje, požymių. Teisėjas gali atsakyti drausmine tvarka trimis atvejais: už teisėjo vardą žeminantį poelgį, už kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimą ir už įstatymuose numatytų teisėjų darbinės ar politinės veiklos apribojimų nesilaikymą. Šio straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad teisėjo vardą žeminantis poelgis – tai su teisėjo garbe nesuderinamas ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų neatitinkantis poelgis, kuriuo pažeminamas teisėjo vardas bei kenkiama teismo autoritetui. Teisėjo vardą žeminančiu poelgiu taip pat pripažįstamas bet koks pareiginis nusižengimas – aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinamos priežasties.

Vadovaudamasis Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnyje įtvirtintu pareigingumo principu, teisėjas privalo nepažeisti įstatymų ir kitų teisės aktų, surašyti procesinius dokumentus taip, kad jie atitiktų įstatymų reikalavimus, savo pareigas atlikti nepriekaištingai, laiku ir profesionaliai,) gilintis į nagrinėjamų bylų esmę, vengti skubotumo ir paviršutiniškumo, tačiau nevilkinti teismo proceso (15 straipsnio 1–4 punktai).

Nagrinėjamu atveju Komisijos prašoma įvertinti, ar teisėjos V. J. veiksmuose nėra drausminės atsakomybės požymių, t. y. prašoma įvertinti, ar yra pagrindas pripažinti, kad teisėja aiškiai aplaidžiai atliko savo pareigas dėl to, kad aukštesnės instancijos teismui Administravimo teismuose nuostatų nustatyta tvarka atlikus patikrinimą nustatyta, jog teisėja užvilkinio bylų nagrinėjimą, neatliko procesinių veiksmų arba juos atliko pažeisdama nustatytus terminus, nesilaikė Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių procesinių dokumentų įteikimą, CPK bei Teisėjų tarybos 2011 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-126-(7.1.2) patvirtinto Darbo su Lietuvos teismų informacine sistema „Liteko“ apylinkių teismuose funkcinio paskirstymo tvarkos aprašo nuostatų.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – ir Konstitucinis Teismas) 2014 m. kovo 10 d. sprendime išaiškino, kad teismų savivaldos institucija (-os), turinti (-ios) įgaliojimus taikyti drausminės atsakomybės priemones, negali nuspręsti taikyti tokias priemones už teisėjui priimant sprendimą padarytas teisės aiškinimo ir (arba) taikymo klaidas, proceso įstatymų pažeidimus, nustatytus ir ištaisytus aukštesnės instancijos teismo, taip pat nustatytus ne aukštesnės instancijos teismui peržiūrėjus priimtą sprendimą, o administruojant teismus ar minėtai (-oms) institucijai (-oms) vykdant teisėjų veiklos vertinimą. Jeigu teismų savivaldos institucijai (-oms) būtų suteikti tokie įgaliojimai, t. y. būtų numatyta galimybė taikyti teisėjams drausminę atsakomybę už konkretų priimtą sprendimą, tai reikštų, kad šiai (-šioms) institucijai (-oms) pavesta vykdyti teisėjų sprendimų kontrolę, vertinti jų turinį, taigi būtų paneigta teismų instancinės sistemos esmė, sudarytos prielaidos kištis į teisėjo veiklą vykdant teisingumą, pažeistas konstitucinis teisėjo ir teismų nepriklausomumo principas. Tačiau Konstitucinis Teismas taip pat pažymėjo, kad jeigu žemesnės instancijos teismo teisėjo sprendimus aukštesnės instancijos

teismai keičia ar naikina itin dažnai, juose nuolat yra daromos šiurkščios, akivaizdžios teisės aiškinimo ir (arba) taikymo klaidos, šiurkštūs, akivaizdūs proceso įstatymų pažeidimai, tai gali reikšti, kad teisėjas, vykdydamas teisingumą, netinkamai atlieka savo pareigas (*inter alia*, bylas nagrinėja aplaidžiai, nesigilina į bylos medžiagą) ir (arba) neatitinka jam keliamų profesinės kvalifikacijos reikalavimų. Jeigu nuolat pasikartojančios šiurkščios, akivaizdžios teisės aiškinimo ir (arba) taikymo klaidos, nuolat pasikartojantys šiurkštūs, akivaizdūs proceso įstatymų pažeidimai nustatomi ne aukštesnės instancijos teismui peržiūrėjus teisėjo priimtus sprendimus, o administruojant teismus ar teismų savivaldos institucijai (-oms) vertinant teisėjo veiklą, tai taip pat yra pagrindas atitinkamai vertinti teisėjo elgesį ir taikyti jam drausminės atsakomybės priemones. Įvertinus visas turinčias reikšmės aplinkybes, kiekvieną kartą turi būti sprendžiama, ar teisėjo elgesys darant nustatytas klaidas ir pažeidimus yra toks, kuriuo yra pažeminamas teisėjo vardas.

Atsižvelgdama į išdėstytas konstitucinės jurisprudencijos nuostatas, Komisija pažymi, kad galimybė teisėjui taisyti drausminę atsakomybę už teisės aiškinimo ir (arba) taikymo klaidas bei proceso įstatymų pažeidimus yra tada, kai, įvertinus visas turinčias reikšmės aplinkybes, nustatoma, jog aukštesnės instancijos teismai keičia ar naikina teisėjo priimtus sprendimus itin dažnai, juose nuolat yra daromos šiurkščios, akivaizdžios teisės aiškinimo ir (arba) taikymo klaidos, šiurkštūs, akivaizdūs proceso įstatymų pažeidimai. Aiškiai aplaidžiu konkrečios teisėjo pareigos atlikimu gali būti laikomas toks atvejis, kai pažeidimas yra akivaizdus. Pažeidimas yra akivaizdus, kai be gilesnės analizės galima teisingai pritaikyti teisės normą, ar kai teisės normos aiškinamas neturėtų kelti abejonių teisininkui su vidutine teisine kvalifikacija. Aplaidus teisėjo pareigos vykdymas yra susijęs su pažeidimo pasekmėmis. Teisėjo veiksmų pripažinimui drausminiu deliktu, nepakanka nustatyti tik akivaizdžios klaidos padarymą, bet šis pažeidimas turėtų sukelti tam tikras pasekmes – pažeisti bylos dalyvių teises ar teisėtus interesus ar sukelti kitokios žalos padarymą. Taigi aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinančios priežasties gali būti pripažinti drausminiu pažeidimu, jeigu yra nustatytos dvi paminėtos sąlygos.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, išnagrinėjusi turimą medžiagą, konstatuoja, kad teisėjos V. J. veiksmuose, nagrinėjant ikiteisminio tyrimo skundus bei civilines bylas, egzistuoja tam tikri darbo trūkumai: ne visada laikomasi proceso įstatymuose nustatytų terminų (priimat ieškinius, nagrinėjant civilines bylas dėl santuokos nutraukimo bendru sutarimu, skiriant parengiamuosius posėdžius, išsiunčiant procesinius dokumentus, sprendžiant laikinųjų apsaugos priemonių taikymo klausimus ir pan.), į teismų informacinę sistemą „Liteko“ ne visada prisegamos nutartys dėl posėdžio skyrimo, nepažymima apie žyminio mokesčio sumokėjimą, atidedant bylos nagrinėjimą ar neįvykus teismo posėdžiui nepaskiriama kito posėdžio data, pavieniais atvejais nutartimi ar rezoliucija neišspręsti ieškinių priėmimo klausimai, neišspręstas prašymas atleisti nuo žyminio mokesčio, užtęstas kelių civilinių bylų nagrinėjimas, nesivadovauta Europos Sąjungos teisės aktais, reglamentuojančiais procesinių dokumentų įteikimą šaliai, gyvenančiai kitoje Europos sąjungos šalyje narėje. Teisėja V. J. Panevėžio apygardos teismo atlikto patikrinimo išvadų, kuriose nustatyt darbo trūkumai, nepaneigė.

Vertinant, ar nustatyti teisėjos V. J. darbo trūkumai gali būti laikomi šiurkščiomis ir akivaizdžiomis klaidomis, leidžiančiomis jos veiksmus pripažinti drausminiu deliktu, turi būti įvertintos visos reikšmingos subjektyvios ir objektyvios šiuos trūkumus nulėmusios aplinkybės.

Komisija iš Panevėžio apygardos teismo pateiktų duomenų nustatė, kad teisėja V. J. 2012 metais gavo 49 baudžiamąsias bylas (išnagrinėjo 54), 291 civilinę bylą (išnagrinėjo 266), 179 administracinių teisės pažeidimų bylą (išnagrinėjo 197); 2013 m. gavo 63 baudžiamąsias bylas (išnagrinėjo 45), 303 civilines bylas (išnagrinėjo 260), 168 administracinių teisės pažeidimų bylas (išnagrinėjo 159); 2014 m. gavo 54 baudžiamąsias bylas (išnagrinėjo 48), 307 civilines bylas (išnagrinėjo 284), 200 administracinių teisės pažeidimo bylų (išnagrinėjo 177). Iš pažymos apie teisėjos V. J. darbą matyti, kad 2013–2014 metais teisėjos darbo krūvis buvo didesnis nei Lietuvos apylinkių teismų darbo krūvio vidurkis (2013 m. teisėjos krūvis 72,85 proc., apylinkių teismuose – 71,58 proc.; 2014 m. teisėjos krūvis 77,86 proc., apylinkių teismuose – 75,74 proc.). Teisėjos tiek priimtų, tiek apskųstų nuosprendžių stabilumas 2013–2014 m. – 100 proc., priimtų sprendimų civilinėse bylose stabilumas 2013 m. – 99,62 proc., 2014 m. – 99,30 proc., o apskųstų 2013 m. – 85,71 proc., 2014 m. – 60,00 proc. Taigi, darytina išvada, kad teisėjos V. J. darbo krūvis buvo

didelis, o priimtų ir apskųstų procesinių sprendimų stabilumas iki 2014 m. pakankamai geras. Iš teikime nurodytos informacijos matyti, jog Pasvalio rajono apylinkės teisme dirbusi teisėja D. S. nuo 2013 m. kovo 15 d. iki 2014 m. lapkričio 6 d. periodiškai turėjo nedarbingumą (iš viso 212 dienų), taigi darbo krūvis kitiems teisme dirbusiems teisėjams, taip pat ir V. J., nuo 2013 m. pabaigos dar labiau padidėjo. Komisijos vertinimu, nustatytos objektyvios aplinkybės dėl didelio teisėjos V. J. darbo krūvio galėjo būti viena iš priežasčių, lėmusių klaidas nagrinėjamosiose bylose.

Pažymėtina, kad svarstant drausminės atsakomybės klausimą, yra svarbi teisėjo kaltė. Bylos vilkinimas, kaip pagrindas teisėjo drausminei atsakomybei, gali būti nustatytas tada, kai bylos nagrinėjimas užtęsiamas dėl teisėjo kaltės be jokių priežasčių. Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad civilinės bylos Nr. 2-27-205/2014 nagrinėjimas užtęstas dėl procesinių dokumentų neįteikimo atsakovei, nenustačius jos dabartinės gyvenamosios vietos; civilinėje byloje Nr. 2-4-205/2014 tris kartus tikslintas ieškinys, atsakovas du kartus teikė priešieškinį, ne kartą posėdžiai atidėti ar paskirta tolimesnė posėdžio data šalių atstovų prašymu dėl jų užimtumo kitose bylose, bylą išnagrinėjus iš esmės, jos nagrinėjimas atnaujintas, nuspręsta skirti ekspertizę, tačiau šalims nesutikus mokėti ekspertizės išlaidų, ji nebeskirta; civilinė byla Nr. 2-12-205/2014 buvo atidėta dėl ieškovo išvykimo į užsienį, vėliau, mirus atsakovei, byla sustabdyta kol paaiškės jos teisių perėmėjai; civilinė byla Nr. 2-21-20/2014 buvo atidėta 5 kartus dėl liudytojų iškvietimo, dokumentų išreikalavimo, advokatų užimtumo ir kt.; civilinės bylos Nr. 2-69-205/2014 nagrinėjimas kelis kartus atidėtas dėl suinteresuoto asmens, kurio dalyvavimas, pareiškėjo nuomone, būtinas, ligos, dokumentų išreikalavimo, vėliau bylos nagrinėjimas sustabdytas; civilinėje byloje Nr. 2-61-205/2014 neetapavus iš įkalinimo įstaigos atsakovo, padaryta parengiamojo teismo posėdžio pertrauka, vėliau bylos nagrinėjimas buvo atidėtas dėl sekretorės ligos, įpareigojus ieškovę pateikti papildomus įrodymus ir patikslinti ieškinį; civilinė byla Nr. 2-11-205/2014 ilgiau nei 12 mėnesių nagrinėta, nes bylos nagrinėjimas buvo atidedamas dėl įrodymų išreikalavimo, neatvykus ieškovo atstovui, dėl liudytojų iškvietimo, vėliau paskirta ekspertizė ir byla sustabdyta, bylą atnaujinus, nagrinėjimas atidėtas neatvykus atsakovo atstovui, vėliau byla dar kartą sustabdyta.

Iš nustatytų aplinkybių Komisija daro išvadą, kad teikime nurodytose teisėjos V. J. nagrinėtose civilinėse bylose buvo atliekami įvairūs procesiniai veiksmai ir priimami procesiniai sprendimai, o aplinkybių, kad teisėja tyčia užtęsė jų nagrinėjimą, nenurodyta. Komisija, pagal jai suteiktą kompetenciją, neturi teisės vertinti, ar teisėjos V. J. atlikti procesiniai veiksmai ir priimti sprendimai konkrečioje byloje buvo būtini ir reikalingi, nes tai būtų kišimasis į teisingumo vykdymą ir pažeistų teisėjo nepriklausomumą. Atsižvelgus į tai, nėra pagrindo daryti išvados, kad aptartų civilinių bylų nagrinėjimas buvo vilkinamas, t. y. užsitęsė vien dėl teisėjos V. J. kaltės be jokių priežasčių.

Iš teikime nurodytų aplinkybių Komisija taip pat daro išvadą, kad nors teisėja V. J. ne visada laikėsi proceso įstatymuose nustatytų terminų (priimdama ieškinius, nagrinėdama civilines bylas dėl santuokos nutraukimo bendru sutarimu, skirdama parengiamuosius posėdžius, spręsdama laikinųjų apsaugos priemonių taikymo klausimus), tačiau nėra jokių duomenų, kad taip nutiko dėl teisėjos tyčinės kaltės ar vengimo šias pareigas atlikti laiku. Dėl didelio darbo krūvio ir posėdžių intensyvumo ne visada gali pavykti bylą išnagrinėti per CPK nustatytus terminus, kurie, kai kuriais atvejais, sąlyginai trumpi (pvz., CPK 540 str. 2 d.).

Komisija atkreipia dėmesį, kad teisės taikymo klaidos padarymas savaime nereiškia teisėjo drausminės atsakomybės pagrindo egzistavimo, nes tam reikalinga nustatyti, kad padaryta teisės taikymo klaida akivaizdi ir šiurkšti. Kaip minėta, pažeidimas yra akivaizdus, kai be gilesnės analizės galima teisingai pritaikyti teisės normą, ar kai teisės normos aiškinamas neturėtų kelti abejonių teisininkui su vidutine teisine kvalifikacija. Europos Sąjungos teisės normų taikymas pasižymi tam tikra specifika ir rajonų apylinkių teismų praktikoje nėra dažnas. Atsižvelgus į tai, aplinkybė, kad teisėja V. J. civilinėje byloje Nr. 2-105-205/2014 nesivadovavo arba netinkamai vadovavosi 2007-11-13 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1393/2007 nuostatomis dėl procesinių dokumentų įteikimo, nėra pagrindas taikyti jai drausminę atsakomybę, kadangi ši teisės taikymo klaida nelaikytina akivaizdžia.

Teismo procesinių dokumentų neišsiuntimas laiku, nutarčių neprisegimas teismų informacinėje sistemoje „Litoko“, nepažymėjimas apie žyminio mokesčio sumokėjimą ir pan. yra

organizacinio pobūdžio klaidos, kurios įvyko ne dėl teisėjos, o teismo tarnautojų (raštinės darbuotojų, teismo posėdžių sekretorių), atsakingų už nurodytą veiklą, kaltės. Minėta, kad teisėjo kaltė yra būtina drausminės atsakomybės sąlyga. Šiuo atveju nėra duomenų, kad dokumentų išsiuntimas užtruko būtent dėl teisėjos V. J. tyčinės kaltės ar vengimo atlikti savo pareigas, taigi dėl nurodytų aplinkybių Komisija nemato pagrindo kelti teisėjai drausmės bylos. Komisija atkreipia teisėjos dėmesį, kad ji turėtų tiksliau organizuoti savo veiklą ir atidžiau kontroliuoti jos nagrinėjamosiose bylose teismo tarnautojų atliekamą darbą.

Komisijos vertinimu, nagrinėjamu atveju reikšmingas faktas tas, kad nėra jokių duomenų, jog dėl nustatytų teisėjos V. J. darbo trūkumų būtų suvaržytos proceso dalyvių įstatyme nustatytos teisės ar kilę nepageidaujami padariniai proceso šalims. Taip pat pažymėtina ir tai, kad teisėja V. J. ėmėsi priemonių kai kuriuos nustatytus darbo trūkumus pašalinti (civilinėse bylose Nr. 2-1257-205/2014 ir 2-1244-205/2014 prašymas ir pareiškimas priimti rašytinėmis 2014-11-03 ir 2014-10-29 nutartimis ir ta pačia nutartimi bylos paskirtos nagrinėti teismo posėdžiuose; civilinės bylos Nr. 2-1257-205/2014 ir 2-1244-205/2014 išnagrinėtos) ir nurodė, kad sieks, jog ateityje nustatytos klaidos nesikartotų.

Apibendrinus tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad teisėjos V. J. veikloje yra tam tikrų darbo organizavimo ir kitų trūkumų, tačiau, įvertinus visas turinčias reikšmes aplinkybes, jie negali būti laikomi šiurkščiais ir sukėlusiais kam nors neigiamas pasekmes, t. y. tokiais, kurie gali sudaryti pagrindą atsirasti teisėjos drausminei atsakomybei.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, remdamasi nustatytais aplinkybėmis bei išdėstytais argumentais, daro išvadą, kad teisėjos V. J. veiksmuose nenustatyta Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje numatytų teisėjo drausminės atsakomybės pagrindų požymių, todėl nėra pagrindo teisėjai iškelti drausmės bylą.

Komisija, vadovaudamasi Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatų 35.2 punktu,

nusprendžia:

Atsisakyti iškelti drausmės bylą Pasvalio rajono apylinkės teismo teisėjai V. J.
Sprendimas neskundžiamas.

Komisijos nariai:

Algis Norkūnas

Diana Butrimienė

Veslava Ruskan

Teodora Staugaitienė